čas prikrasti in se suče na polju, ki je tuje njegovemu poklicu in kolikortoliko tudi njegovi dosedanji izobrazbi. Če vkljub temu kaj doseže, se mu mora brezdvomno prištevati v zaslugo. In Dolničar je storil dosti! Res, da bi želeli kako stvar bolje razdeljeno, natančneje določeno; strokovnjaka bi veselilo, ko bi mu bil naznanil povsod vir, odkod je posnel svoje mnenje; mnogo bi pridobili njegovi spisi, ko bi bil bolje ločil zrnje od plev ... Toda pomisliti moramo, da svojih spisov večinoma ni dovršil, torej še niso bili popolnoma godni za natisk.

Dolničar je bil velik domoljub. Srce mu je prekipevalo ljubezni domovinske. Včasih se nam kar naivno dozdeva, kako se mu zdi doma vse lepo, veličastno in imenitno, čeprav ni nič posebnega. Pri vzgoji tedanje dôbe seveda ni umel narodnostnega vprašanja.

Posebno lepo odseva iz Dolničarjevega življenja vdanost v voljo božjo, odločno katoliško mišljenje in življenje. Kako lepo se tolaži ob smrti ljubih mu otrok! Kakó moško prenaša smrt prerano umrle soproge! Vsak važnejši korak v življenju pričenja z Bogom! In prav ta živa vera ga je krepila in poživljala med delom in hkrati tako plemenito urejevala njegovo življenje. Skladno, srečno in uzorno živeti more le oni, ki mu sije vse življenje tako svetla zvezda uzornica — vera!

Ne tajimo pa, da je bil Dolničar včasih premehak, morda tudi preveč prizanesljiv. Nekako smešno in ne prav umevno nam je, da se vedno ozira na plemenitnike in njih dela nad mero povzdiguje. Pa kaj hočemo? Tudi ta mož na višku izobrazbe svoje dôbe — je bil otrok svojega časa in nam govori po svoje, najsi nam je sedaj ta jezik tuj.

Ne vem jasno, kakó in zakaj, a resnično je, da je z Dolničarjem izginil za domovinsko slavo vneti rod. Duševno, znanstveno življenje je pojenjalo po Ljubljani in sploh po Slovenskem, dokler se ni črez pol veka zopet zbudilo. Hvala Bogu, da pa vsaj umetnost v tej dôbi ni spala, ampak da je poganjala najlepše cvetove, ki jih občudujemo še sedaj v oljnatih slikah Valentina Mencingerja, v freskah Frančiška Jelovška in v kipih Frančiška Robba. In niso li ti umetniki izšli iz Dolničarjeve dôbe?

Jesenske melodije.

1.

Brr... jesen! Že pod mrklim nebom
megle se sive vlačijo
in dež prši droban — na vasi
se črne vrane pačijo...

Okleščeni dreves vrhovi
se tožno kvišku stegajo —
oh, meni pa njih temne sence
kot mrak na dušo legajo...

2.

Ko zrem to velo, suho listje,
ki veter je podi z dreves,
srce se nehoté zapraša:
je kdaj li zelenelo res?...

Če dihu pozne, mrzle slane
ne more odoleti list:
Kako naj upi zelenijo
ko zlobna diha v nje zavist?...

3.

Na zapuščeni vrtni gredi
se ziblje strt, nalomljen cvet;
v njem zrca se deževna kaplja —
kot solza, ki jo joče svet...

Samotna ptica v zraku kroži
turobno se glasi njen spev...
Zakaj še zdaj teh solznih glasov
mi v duši trepetá odmev?...

Mira.
